

SELETUSKIRI

„Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord ja tasumäärad ning riigi õigusabi osutamisega kaasnevate kulude hüvitamise ulatus ja kord“, mis on kinnitatud Eesti Advokatuuri juhatuse 26. novembri 2013. a otsusega, kohta.

1. Sissejuhatus

„Riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise kord ja tasumäärad ning riigi õigusabi osutamisega kaasnevate kulude hüvitamise ulatus ja kord“ (edaspidi *tasude ja kulude kord*) sätestab riigi õigusabi osutamise eest makstavad tasumäärad ja kulude hüvitamise ulatuse.

2. Korra muutmise õiguslik alus ja eesmärk

Korda muudetakse riigi õigusabi seaduse (RT I 2004, 56, 403) § 21 lõike 3 alusel, mille kohaselt riigi õigusabi osutamise eest makstava tasu arvestamise alused, maksmise korra ja tasumäärad ning riigi õigusabi osutamisega kaasnevate kulude hüvitamise ulatuse ja korra kehtestab advokatuuri juhatus igaks eelarveaastaks, arvestades riigieelarvest selleks eraldatud vahendite suurust ja riigi õigusabi eeldatavat mahtu. Advokatuuri juhatus võib eelarveaasta kestel riigi õigusabi eest makstava tasu arvestamise aluseid, maksmise korda ja tasumäärasid ning kulude hüvitamise ulatust ja korda muuta.

Riigi õigusabi tasude ja kulude korra muutmise peamiseks eesmärgiks on maksta advokaatidele riigi õigusabi osutamise eest õiglasemat tasu, so tasustada riigi õigusabi osutamist senisest kõrgema määraga tõstes tasumäärasid ning parandada riigi õigusabi osutamise kvaliteeti ja ühtlustada tasude jaotamist.

Advokatuuriseaduse § 64¹ lg 2 seab advokatuuri juhatusele kohustuse tagada riigi õigusabi katkematu korraldus ja osutamine ning riigi õigusabi mõistlik kättesaadavus. Selleks, et oleks tagatud isikutele õigusteenuse õigeaegne ja piisav kättesaadavus, peab advokatuuri juhatus vajalikuks tõsta riigi õigusabi tasumäärasid, motiveerides seeläbi enam advokaate, ühtlasi ka rohkem noori advokaate, osutama õigusabi riigi õigusabi korras ning tagada advokaatidele riigi õigusabi osutamise eest turuhinnaga võrreldes senisest õiglasem tasu. Advokatuuri juhatus jätkab riigi õigusabi mahtude, tendentside, tasude ja kulude korra ning väljamaksete analüüsimist ning jätkab läbirääkimisi Justiitsministeeriumiga riigi õigusabi rahastamise suurendamiseks ja stabiliseerimiseks.

Tasude ja kulude korda muudetakse selliselt, et kehtestatakse korra uus tervikredaktsioon.

3. Tasu arvestamise alused ja tasumäärad

3.1. Uus tervikredaktsioon

Arvestades, et tasude ja kulude korda on muudetud mitmeid kordi, siis selleks, et kord oleks paremini jälgitav, peab juhatus mõistlikuks kehtestada korra uus tervikredaktsioon. Kõik eelnevad tasude ja kulude kordade versioonid ja ka käesolev redaktsioon on kättesaadavad arvutivõrgus aadressilt www.riigiõigusabi.ee.

3.2. Tasu õigusabi osutamise eest

Tasude ja kulude korra muutmisel on läbivalt lähtunud põhimõttest, et tasu arvestamise määraks oleks 30 eurot iga poole tunni kohta (senise 20 euro asemel). Lähtudes tasumäärast 30 eurot iga poole tunni kohta, on korrigeeritud vastavalt ka maksimummäärasid.

Käesoleval hetkel on riigi õigusabi osutavate advokaatide keskmine vanus 50-60 eluaastat. Juhatus on seisukohal, et riigi õigusabi osutamise jätkusuutlikkuse tagamiseks on vaja tuua süsteemi oluliselt rohkem noori advokaate. Juhatus leiab, et parim võimalik meede on tasustada riigi õigusabi osutamist senisest kõrgema määraga.

3.3. Koefitsiendi kohaldamine ja tasu suurendamine

Üldkoefitsiendi kohaldamise osas, kui kriminaalmenetluse esemeks on esimese või teise astme kuritegu, ei ole muudatusi sisse tehtud. Muudatused puudutavad neid juhtumeid, kui kriminaalmenetluse esemeks on isikuvastaste süütegude hulka kuuluv esimese astme kuritegu ja majandusalane kuritegu. Muudatuse kohaselt on erikoefitsient 1,3 juhul, kui kriminaalmenetluse esemeks on isikuvastaste süütegude hulka kuuluv esimese astme kuritegu. Samuti on muudatuse kohaselt erikoefitsient eelduslikult 1,3 juhul, kui kriminaalmenetluse esemeks on majandusalane süütegu. Antud muudatus on tingitud asjaolust, et käesoleva tasude ja kulude korra muudatusega tõstetakse riigi õigusabi osutamise tasu olulisel määral, mistõttu ei ole enam õigustatud kohaldada kõrgemat koefitsienti kui 1,3. Riigi õigusabi osutamise kvaliteedi tagamiseks ja tasude võrdsema jaotamise eesmärgil peab advokatuuri juhatus vajalikuks eelkõige tasusid ühtlustada ning vaid eriliselt töömahukate ja keerukate asjade puhul kohaldada koefitsiente.

3.4. Tasude ja kulude korra punkt 49

Punkti muudetakse tasukorra korrigeerimise eesmärgil. Muudatuse kohaselt tuleb isiku esindaja tasu arvestamisel halduskohtumenetluses riigi õigusabi osutamise eest võtta arvesse ka punkti 48.

Ülevaade riigi õigusabi tasumääradest sisaldub tabeli kujul käesoleva seletuskirja lisa 1.

4. Korra jõustumine

Kord jõustub 1. jaanuaril 2014. a.

Tallinnas, 26. novembril 2013. a.

Lisa 1

Riigi õigusabi tasumäärad (ülevaatlik tabel)

Riigi õigusabi liik	Toiming	Kehtiv tasu kuni 31.12.2013 EUR	Tasu mitte rohkem kui kuni 31.12.2013 EUR	Tasu alates 01.01.2014 EUR	Tasu mitte rohkem kui alates 01.01.2014 EUR
1. Määratud kaitse kriminaalmenetluses	Kriminaalasja kohtueelses menetluses osalemine	20 / 0,5h	60 ühe menetlus-toimingu kohta	30 / 0,5h	90 ühe menetlus-toimingu kohta
	Kriminaalasja kohtulikuks üldmenetluseks või apellatsiooni-, kassatsiooni- ja teistmismenetluse ettevalmistamine	20 / 0,5h	240	30 / 0,5h	360
	Kriminaalasja kohtulikuks lihtmenetluseks, v.a kokkuleppemenetlus eks ettevalmistamine	20 / 0,5h	80	30 / 0,5h	120
	Kriminaalasja kohtuliku üld- või lihtmenetluse istungil osalemine	20 / 0,5h		30 / 0,5h	
	Määruskaebuse esitamine	20 / 0,5h	120	30/ 0,5h	180
	Osalemine määruskaebuse läbivaatamisel	20 / 0,5h		30 / 0,5h	
	Kohtulahendi täitmisel tekkinud küsimuste lahendamisega seotud taotluste esitamine	20 / 0,5h	120	30 / 0,5h	180
	Kohtulahendi täitmisel tekkinud küsimuste lahendamisel kohtus osalemine	20 / 0,5h		30/ 0,5h	
	2. Kannatanu või tsiviilkostja esindamine kriminaalasja	Kriminaalasja kohtueelses menetluses osalemine	20 / 0,5h	60 ühe menetlus-toimingu kohta	30 / 0,5h

kohtueelses menetluses ja kohtus	Kriminaalasja kohtulikuks üldmenetluseks ettevalmistamine	20 / 0,5h	240	30 / 0,5h	360
	Kriminaalasja kohtulikuks lihtmenetluseks ettevalmistamine	20 / 0,5h	80	30 / 0,5h	120
	Kriminaalasja kohtuliku üld- või lihtmenetluse istungil osalemine	20 / 0,5h		30 / 0,5h	
3. Isiku kaitsmine väärteoasja kohtuvälises menetluses ja kohtus	Väärteoasja kohtuvälises menetluses osalemine	20 / 0,5h	60 ühe menetlus-toimingu kohta	30 / 0,5h	90 ühe menetlus-toimingu kohta
	Väärteoasja kohtulikuks menetluseks ettevalmistamine	20 / 0,5h	240	30 / 0,5h	360
	Väärteoasja kohtulikus menetluses osalemine	20 / 0,5h		30 / 0,5h	
4. Isiku esindamine tsiviilasja kohtuvälises menetluses ja kohtus	Tsiviilasja kohtuväliline menetlus	20 / 0,5h	160, õigusabi ülekandumisel 40	30 / 0,5h	240, õigusabi ülekandumisel 60
	Tsiviilasja kohtulikuks menetluseks ettevalmistamine	20 / 0,5h	Hagita asjades üldjuhul 200, õigusabi ülekandumisel 80; hagimenetluses ja hagita hooldusõiguse asjades 400, õigusabi ülekandumisel 280	30 / 0,5h	Hagita asjades üldjuhul 300, õigusabi ülekandumisel 120; hagimenetluses ja hagita hooldusõiguse asjades 600, õigusabi ülekandumisel 420
	Tsiviilasja kohtulikus menetluses osalemine	20 / 0,5h		30 / 0,5h	
5. Isiku esindamine halduskohtumenetluses	Halduskohtumenetluses kohtulikuks menetluseks ettevalmistamine	30 / 0,5h		30 / 0,5h	
	Halduskohtumenetluses kohtulikus menetluses osalemine	30 / 0,5h		30 / 0,5h	

6. Isiku esindamine haldusmenetluses	Riigi õigusabi haldusmenetluses	30 / 0,5h		30 / 0,5h	
7. Isiku esindamine täitemenetluses	Riigi õigusabi täitemenetluses	20 / 0,5h		30 / 0,5h	
8. Õigusdokumendi koostamine	Õigusdokumendi koostamine, isiku õigusnõustamine või muu esindamise teel riigi õigusabi osutamine	20 / 0,5h	120	30 / 0,5h	180
9. Isiku muu õigusnõustamine või muu esindamine		20 / 0,5h	120	30 / 0,5h	180
10. Isiku esindamine teistmismenetluses	Riigi õigusabi teistmismenetluses	20 / 0,5h		30 / 0,5h	

Tallinnas, 26. novembril 2013. a.